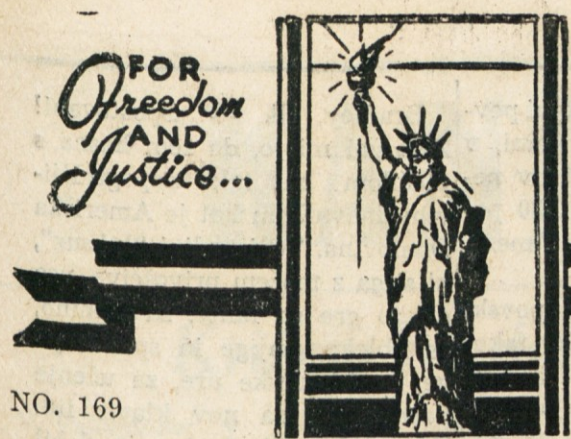

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 169

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 1, 1964

ŠTEV. LXII — VOL. LXII

Hruščev daje podporo slovaškim komunistom

Nikita Hruščev je na prošlavi 20-letnice upora proti Nemcem slavil upor in njegove vodnike. — Amerikanci, udeleženci upora, navdušeno sprejeti.

BANSKA BISTRICA, Č.S.R. — Češki in slovaški komunisti se gledajo približno tako kot na primer srbski in hrvaški, le da slovaški veliko bolj odprni in udarni proti Pragi kot hrvaški proti Beogradu. To ima svoje zgodovinsko utemeljitev. Tekom druge svetovne vojne so namreč slovaški komunisti organizirali v avgustu l. 1944 svoj upor proti nacistični okupaciji. V upor bo se bili gotovo dobro odrezali, ako bi jih bil Stalin tako podprl kot sta jih Roosevelt in Churchill. Jih bo ravno ni, zato so tudi nemške divizije v oktobru upor zažigale in se nad uporniki krvavo maščevale.

Stalin je pustil upornike na cedilu

Stalin ni podprl slovaških upornikov, ker so temu nasprotovali češki komunisti, ki so častili Stalina v svojih dobro zavarovanih skrivališčih v Rusiji. Takrat se je začel spor med češkimi in slovaškimi komunisti, ki še danes ni poravnani. Pred desetimi leti je imel tudi tragične posledice. Nekaj komunistov — udeležencev upora iz l. 1944 — je bilo od čeških komunistov obojnih na dosmrtno ali pa desetletne ječe, ker ne ali pa desetletne ječe, ker so pri upor v l. 1944 "sodelovali s kapitalisti". Večina med njimi je med tem pomrla, nekaj pa je še zmeraj živih. Sedaj je moral voditelj čeških komunistov in češkoslovaški predsednik Novonty dati tem grešnikom javno priznanje s tem, da je mednje razdelil ob prisotnosti Hruščeva kakih 50 visokih odlikovanj.

Hruščev hvalil Slovake

Kot je pri diktatorjih navada, je Hruščev v svojih govorih močno hvalil Novotnega, akoravno se še ni čisto odpovedal stalinizmu, obenem je pa še bolj pohvalil slovaške komuniste, kar je seveda pomenilo, grajo za češkega komunisto, kajti ravno on se je s posebnim veseljem znašal nad slovaškimi tovariši.

Hruščev je seveda ob tej priliki pohvalil tudi partizane po vsej Evropi. Rekel je, da so oni ustanovili pravo "drugo fronto" že davno prej, predno so ameriške in angleške divizije vdrle v Evropo.

Amerikanci navdušeno pozdravljeni

Štirje Amerikanci, ki so leta 1944 odskočili za nemško fronto na Slovaškem, da bi pomagali upornikom, so bili v nedeljo na praznovanju 20-letnice upora odlikovani za svoj doprinos. Ko so stopili Steve Catlos iz Pittsburgha, Pa., Kenneth A. Lain iz Champaign, Ill., William A. McGregor iz Ft. Lauderdale, Fla., in John Schwartz iz Massapequa, N.Y., na tribuno, kjer so jim podelili odlikovanja, ni bilo navdušenega ploskanja ne konca ne kraja.

Odlikovanci in še eden njihovih tovarišev so edini od 16 ameriških padelcev, ki so ostali živi. Drugi so padli tekoma boja v nemške roke in bili v koncentracijskem taborišču Mathausen pomorjeni.

Novi grobovi

Louis Menart

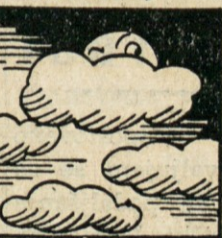
Sinoči je po dolgi bolezni doma umrl 51 let stari Louis Menart z 27331 Sidney Dr. (poprej je družina živel na 1277 Norwood Rd.), rojen v Clevelandu. Dosti ljudi ga je poznalo zaradi dela v Toedman Drug Store, sedaj Norwood Drug Co. Delal je pri Foote-Burt Co. kot strojnik. Bil je član Društva Clev. delavci št. 9 SDZ. Tukaj zapuščina žena Carol, roj. Tekavec, sina Roberta L., hčeri Virginio in Lindo, brata Josepha in Johna, sestro Josephino Muster (v Jolietu, Ill.), strica Johna Menarta in teti Mary Peterlin in Karolino Krnc. Mati Theresa in oče Josef sta umrla pred par leti. Pogreb bo v četrtek ob devetih dopoldne iz Zakraskovega pokopališča v cerkev sv. Felicite ob desetih, nato na pokopališče All Souls. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob šestih.

Vsako leto izgubljenih 7,000 ameriških potnih listov

CLEVELAND, O. — Direktor oddelka za potne liste Frances G. Knight je v svojem govoru na konvenciji veteranov zunanjih vojn povedala, da je trenutno v rabi okoli tri milijone ameriških potnih listov. Letno sporiči okoli 7,000 ljudi, da je svoje potne liste izgubilo ali da so jim bili uničeni. Od izgubljenih se povprečno eno četrtno potnih listov zopet najde.

Zanimivo je, da izdajo več potnih listov ženskam kot moškim in več starim izpod 20 let kot starejšim.

CLOUDY

Vremenski

prerok

pravi:

Postopna zjasnitev in toplo. Najvišja temperatura 74.

Farmerji štrajkajo za višje cene živini

Ker so farmerji zadrževali živino doma, namesto da bi jo redno vozili na tržišče, so porasle cene živini in mesu, toda le — začasno.

CHICAGO, Ill. — Narodna farmerska organizacija je 19. avgusta začela zadrževati po skupnem sklepu in načrtu živino doma, namesto da bi jo pošljala na prodaj. Ker je bila ponudba manjša, so cene porasle po vseh 23 državah od kanadske meje pa do Oklahome in Arkansasa, kjer so se farmerji štrajka udeležili. Po enem tednu je začelo prihajati na trg zopet več živine in cene so naglo padle.

Ponekod je prišlo do izgrediv in nasilnih poskusov zadržati govejo živino in prašiče od tržišča. V Chippeva Falls v Wisconsinu so morale oblasti poklicati na pomoč gasilce, da so z mrzlo vodo razgnali vročokrvne zagovornike farmerskega štrajka.

Farmarska organizacija je napravila podoben poskus že lani, vendar ji ni uspelo z "zadrževanjem" za trg godne živine doma zvišati cene za daljšo dobo. Trenutno je na domačem in na svetovnem trgu dovolj mesa in vsaka potreba po zvišanju cen bi bila v nasprotju s tržnimi razmerami, ki v svobodnem gospodarstvu v glavnem določajo cene. Kongres je sprejel pretekli mesec zakonski predlog o omejitvi uvoza mesa in živine, predsednik pa ga podpisal v zakon.

Vprašanje je, če bo administracija v okviru tega zakona skušala dejansko vplivati na cene na mesnem tržišču. Vsako zvišanje teh ji bo sicer pri farmerjih lahko pridobilo nekaj podpore, zato pa vzbudilo veliko slabe volje pri gospodinjah po vsej deželi, prav posebno pa v vele mestih.

— Pikaste posttrvi se vračajo menda v prenekatera jezera v Ontariu.

Makarios pri Naserju ni kaj prida opravil

ŽENEVA, Šv. — Komaj je nadškof Makarios zagrozil Turčiji, da ne bo dovolil, da bi turška vlada menjala svoje čete — je na Cipru okoli 600 turških vojakov in se glasom dogovora lahko menjajo od časa do časa —, že je odletel v Kairo k Naserju na posvetovanje in po pomoč. Posebno bi rad dobil od Egipta najnovejša vojaška letala, vsaj takšna, kot jih ima Turčija.

Naser bi letala lahko dal, saj jih je dobil iz Moskve. Ako jih da, pa ne ve, ali mu bo Moskva poslala nadomestek. Moskva noče namreč Makariosa naravnost podpirati, ampak samo preko takih svojih prijateljev kot je Naser. Zato je Naser moral potolažiti Makariosa samo s splošnimi obljubami.

Makarios je šel v Kairo tudi po diplomatsko pomoč. Naser se bo namreč kmalu srečal s arabskimi politiki na sestanku Arabske lige, kmalu potem bodo po njegovi diplomatije sedeli skupaj z afriškimi, da se pogovorijo o afriških političnih bolečinah. Med tem bo Naser imel svojo besedo na sejah "nepredeljenih" držav, končno pa tudi začetek zasedanja Združenih narodov ni več za gorami. Egipt se bo torej udeležil cele vrste mednarodnih konferenc in pri vsaki lahko reče dobro besedo za ciprskega nadškofa. Ali jo bo pa tudi rekel? Makarios je dobil samo obljube ne pa obveze, tako trdijo v Kairu.

Hurikan Cleo napravil nad 200 milijonov škode

MIAMI, Fla. — Hurikan Cleo je potem, ko je na Haitiju in drugih otokih Pokaribja pokončal 125 ljudi in napravil veliko škodo, udaril v najbolj gosto naseljen in najbogatiji predel Floride. Tam je ranil sicer le 200 oseb in ni povzročil nobene smrti, zato pa je napravil okoli 200 milijonov dolarjev škode.

V Miami so bili razrušeni hoteli, uničene trgovine, poškodovanih okoli 12.000 domov. Velika je bila škoda tudi v drugih naseljih, vse koder je hurikan divjal.

JUŽNI VIETNAM SE JE ZAČASNO ZOPET POMIRIL

Ameriški poslanik v Sajgonu M. Taylor je včeraj po razgovoru z gen. Khanhom v letovišču Dalat, kjer je ta na kratkem odmoru, izjavil, da bo general v nekaj dneh znova prevzel vodstvo dežele iz rok posle vodečega gospodarskega ministra Nguyen Xuan Oanha. — Po skoraj dveh tednih nemirov in izgrediv je nastopil mir, ki pa ga nihče ne smatra za nekaj trdnega in trajnega.

SAJGON, J. Viet. — Mesto se je umirilo in vojaške patrulje so izginile, v kolikor pa so na posameznih važnih mestih ostale, nimajo kaj početi. Katoličani so v miru in v veikiškem sprevodu, v katerem je bilo preko 20.000 ljudi, pokopali one, ki so pretekli teden padli, ko je vojaštvo streljalo na nje pred glavnim armadnim stanom v Sajgonu. Demonstrirali so v podporo Khanhove vlade. Gen. Khanh je še vedno v letovišču Dalat, da se duševno in telesno opomore od naporov zadnjih dveh tednov. Ameriški poslanik gen. M. Taylor je po obisku v Dalatu in razgovoru s Khanhom ob povratku v Sajgon izjavil, da bo general sodelovanju z generaloma Minhom in Khiemom, kot je bilo določeno, predno se je vojaški revolucionarni svet koncem tedna razšel.

Južni Vietnam in njegova državljanska vojna je trenutno največja skrb vlade Združenih držav v mednarodni politiki. Od pretekega leta, ko so vojaki poglinali z oblasti predsednika Diema, se je položaj v boju s komunističnimi gverilci precej poslabšal kljub vsem izjavam generalov in kljub vsej obilni ameriški vojaški ter gospodarski pomoči. Gen. Khanh, ki je prevzel vodstvo Južnega Vietnama v preteklem januarju, se je moral vdati pritisku sajgonških študentov in budistov ter se odredi predsedstvu države, ki ga je prevzel na osnovi nove ustave. Tu di sama ustava je bila razveljavljena. Vodstvo države je za sedaj v rokah treh generalov: gen. Khanh, gen. Duong Van Minh, ki je bil do 16. avgusta letos vsaj formalno predsednik republike, in gen. Tran Thien Khiema, notranjega ministra v zadnji gen. Khanhovi vladi.

Sedanje stanje začasno

Generalska trojica bo predvidoma vladala deželo le dva meseca, dokler ne bo sestavljen ne-

Razburjenje radi spalne bolezni se je uneslo

WASHINGTON, D.C. — Ameriško zdravniško društvo je objavilo, da so se pojavili slučajji spalne bolezni poleg v Teksasu tudi v Floridi, Illinoisu in v Arizoni, vendar v zadnjih treh državah le v posameznih krajih brez znakov širše okužitve. Prvi slučajji so bili opaženi sredi avgusta v Houstonu v Teksasu. V enem tednu je umrlo 15 ljudi od preko 300 okuženih s spalno boleznijo. Mestne oblasti so v zvezi z državnimi in zveznimi zdravstvenimi ustanovami izvedle široko akcijo za uničenje komarja, ki bolezen prenaša.

Obstoje tri vrste te bolezni, za katerih nobeno pa ne obstoji uspešno zdravlilo, čeprav je znano, da bolezen povzročajo virusi, ki jih prenaša komar. Edino uspešno sredstvo v boju proti širjenju te bolezni je uničevanje zaleg komarjev v mlahah in drugih vlažnih predelih.

Zdravniki trdijo, da umrje od vsakih deset bolnikov, ki se jih je lotila spalna bolezen (encephalitis), povprečno eden. Po uradnih statistikah umrje na leto v Združenih državah povprečno na tej bolezni okoli 450 ljudi. Zadnja epidemija je bila pred dvemi leti v Floridi.

— Prvi vodni rezervar za Manhattan je bil zgrajen leta 1776.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Carniola Hive No. 493 TM ima jutri, v sredo, ob navadnem času sejo v SND na St. Clair Avenue.

Pogreb — Pogreb pok. Charlesa Abranovicha, 14 mesecev starega otroka, ki ga je povozil od smrti tovrstni avto v Thompsonu, bo danes ob 8.30 zj. iz Zakraskovega pokopališča v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Začetek pouka — Na Slovenski šoli pri Sv. Vidu se bo začel redni šolski pouk v soboto, 12. septembra. Pouk bo vsako soboto od 9. do 11.30 dopoldne.

Županova hčerka se bo poročila — Virginia Lynn Locher, edina hčerka clevelandskega župana R. S. Locherja, se bo 26. sept. letos poročila s P. A. Wellsom, s katerim se je spoznala pred poldrugim letom v Washingtonu, D. C., kjer sta oba zaposlena pri zvezni vladi. Zaroka je bila objavljena včeraj.

Najboljši mesec — Na Ohio Turnpike so nabrali v letošnjem avgustu skupno \$3,583,000 cestnine, \$187,000 več kot lani v istem mesecu in do slej največ v enem mesecu, od kar je bila cesta pred 9 leti odprta.

Serif obdolžen nezakonitosti — Velika porota okraja Geauga je včeraj potrdila obtožbo proti šerifu L. A. Robusky in njegovi ženi Audrey, češ da sta javne sklade uporabila v privatne namene in spreminjala zapiske o prehrani jetnikov v okrajni ječi. Šerif Robusky je v bolnišnici, ker ga je pretekli petek zadela kap.

Porast cen v juliju

WASHINGTON, D.C. — Delavsko tajništvo je objavilo, da so cene na drobno porasle tekom julija za tri tisočine v primeri s prejšnjim mesecem. Glavni vzrok porasta življenjskih stroškov je povišanje cen hrane. Indeks je dosegel konec julija 108.3 povprečja v letih 1958-1959.

Zadnje vesti

PANAMA CITY, Pan. — Vodnik kubanskih nasprotnikov Castra Manuel Artime je objavil tu, da je skupina Castrovih nasprotnikov napadla in uničila radarske naprave pri Cabo Cruz v Oriente pokrajini na Kubi. Napad je bil izvršen iz neke države Latinske Amerike. Artime ni vedel nič o žrtvah napadalcev ne napadenih.

BILOXI, Miss. — Včeraj so osnovne šole tu prvič sprejele v svoje učilnice črne šolarje. S tem je vsaj formalno tudi tu začela integracija šol, kot jo določa odločitev zveznega vrhovnega sodišča iz l. 1954.

PHILADELPHIA, Pa. — Skupina okoli sto policajev je natančno preiskala "Mohamedov afriško-azijski kulturni center," glavni stan črnskega "gibanja za svobodo." Središče obsega tri poslopja. Policija je našla nekaj orožja in steklenice ter gasolin z materialom, potrebnim za izdelavo Molotovljevih koktajlov. Prijeli so "duhovnega vodnika" gibanja "Sejka Muhameda."

Komunisti pripravljajo napad na Sajgon?

Kot ga je pred kratkim naslikal sam sedanjí diktator general Khanh.

General je rekel, da je v okviru splošne vietnamske državljanske vojne kar "pet različnih vojn"! Jih je tudi naštel: vojna med sprtimi generali, vojna med civilnimi politiki in generali, med budisti in katoličani, vojna študentov proti vladi, vojna inteligence proti vladi. Na teh različnih frontah, ki niso zmeraj krvave, pa intrigirajo vietnamski politiki, ki iščejo vsak svojo osebno korist. Pri vsem tem zopet dvigajo glave razni bivši plemenski poglavarji, ki so imeli pred Diemom vsak svoje oborožene sile in se ponasali kot mali tirani. Diem jih je z ameriško pomočjo postopoma razorožil, zato so pa tako sovražili njegov režim in ga z vsemi silami spodbujali.

Dodati moramo pa še nekaj, kar močno vpliva na vietnamsko državljansko vojno. Ko je stopilo v veljavo vietnamsko premirje, se je iz severa preselilo skoraj milijon Vietnamcev na jug, največ je bilo med njimi katoličani. Domačini v Južnem Vietnamu jih niso gledali lepo, niso jih smatrali kot

rojake, ampak kot nepotrebne imigrante. Diemov režim je priseljenec razmestil po deželi in jim dal pomoč, da so se s svojo pridnostjo kmalu opomogli. Tudi odstotek inteligence je bil med priseljenci večji kot med domačini. Ker so bili vsi odločeni protikomunisti, se je Diemov režim oprl nanje in jim zaupal notranjo upravo. Na drugi strani pa priseljenci niso gledali v Diemu diktatorja, ampak voditelja boja proti komunistom.

Domačini jih seveda smatrajo kot glavne stebre bivšega Diemovega režima. Zato so jih zmeraj bolj sovražili in jih sovražijo še danes. Najraje bi jih čim prej poslali nazaj v Severni Vietnam. Zato tudi sedaj tako hujskajo proti njim, da so to ostanki Diemovega režima, ki zatirajo svobodo. Na tem je malo resnice.

Preseljenci so pač vestni uradniki, ki vršijo vladne odredbe, dočim domačini te uredbe kritizirajo in mislijo, da jih ni treba izvrševati. Tako je prepad med vietnamskimi budisti in priseljenci vedno večji. Zadnje dni je prišlo do požiganja celih vasi, kjer živijo katoliški priseljenci. Reveži morajo sedaj ravno tako bežati pred bu-

disti, kot so pred 10 leti morali bežati pred komunisti. Kdo bi seljenec razmestil po deželi in jim zameril, ako so obupani in si želijo samo stran iz takega pekla.

Sedaj pridemo do glavne misli: Vietnamskim komunistom so vsi ti spori med protikomunisti dobro znani. Zato so že pred par meseci poslali v kraje, ki so pod sajgonsko vladno, cele troje aktivistov in agitatorjev, ki imajo edini namen, da hujskajo vse proti vsem. O takem hujskanju poročajo ne samo prijatelji generala Khanha, ampak tudi njegovi sovražniki. Agitatorji prirejajo demonstracije na tekočem traku, jih spreminjajo v izgrede, kjer se le da.

Samo eno vprašanje čaka še na odgovor. Kako daleč se je komunistična podtalna akcija zagrizla v vojaške odrede? O tem manjkajo zanesljiva poročila. Vlada pa ima v rokah dovolj dokazov, da komunisti sistematično vztrajno agitirajo proti vstopu v vojsko službo.

Ako bodo komunisti res začeli akcijo proti Sajgonu, bo to dokaz, da so podminirali tudi armado sajgonske vlade, ako moremo smatrati to, kar si danes lasti oblast v Južnem Vietnamu, še za pravo vladno.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary A. Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 169 Tues., Sept. 1, 1964

Vietnam v francoskih očeh

Državljska vojna v Južnem Vietnamu je trenutno največja skrb naše zunanje politike. Zapletli smo se vanjo, pa ne vidimo, kako se bomo iz nje izmotali, dasiravno je cilj naše politike jasen in javen. Z njim se ne strinjajo vsi, posebno ne Francozi. Zato je dobro, da bi poznali tudi francosko stališče, ne morda samo tisto, ki ga ima general De Gaulle, ampak francosko javno mnenje.

Francija je namreč tista država, ki je po zadnji svetovni vojni zgubila dve gverilski vojni: v Vietnamu in v severni Afriki. Ima torej bogato, pa tudi drago plačano skušnjo v gverilskem vojskovanju.

Za nas mora biti francosko mnenje važno tudi radi tega, ker se francoski vpliv še zmeraj močno čuti v Južnem in Severnem Vietnamu. Povsod se tam čuti senca francoske kulture. V francoskem duhu je vzgojena tudi vsa vietnamska inteligenca. Pozabila je že, da je bila zanj Francija tipična kolonialna država, ni se pa še znebila vpliva francoske miselnosti. Kar misli Pariz o sedanji gverilski vojni v Vietnamu, še zmeraj nekaj pomeni za Vietnamce.

Francozje mislijo, da je naša politika v Vietnamu na napačni poti. To vedo tudi v gornjem in spodnjem Vietnamu in to jih samo podžiga, da se ne strinjajo vsi z našo politiko. Ako bi Francija branila našo politiko v Vietnamu, bi se vsaj vietnamska notranja politika razvijala drugače kot se brez ozira na vse peripetije v sedanji gverilski vojni.

To sta dva momenta, ki nas silita, da poznamo francosko stališče v tej gverilski vojni. Stališče najbolje opisujejo francoski časnikarji, kar jih je še v Vietnamu; si namreč ogledujejo položaj z lastnimi očmi in mislijo, da razumejo Vietnamce, med njimi tudi vietnamske komuniste, bolje kot Amerika.

Vietnamski gverilci — tako sodijo francoski časnikarji — ne uporabljajo v gverilski vojni nobenih novih metod, se zvesto držijo naukov, kot jih je napisal Mao-Tse-tung. Ti pa trdijo to-le:

Vsaka gverilska vojna traja dolgo, gotovo dolga leta, pa tudi lahko desetletja. Zato dobro premisljajo vsako potezo, ki jo napravijo v gverilskem vojskovanju.

Gverilsko vojskovanje se mora zmeraj prilagoditi trenutnim političnim ciljem. Trenutno je glavni cilj rdečih gverilcev čim večja kontrola nad domačim prebivalstvom v Južnem Vietnamu. To kontrola skušajo dobiti na več načinov, kjer ne gre zlepa, mora iti zgrda. V ta namen imajo celo armado dobro izvežbanih komunističnih aktivistov, ki ne hodijo samo od vasi do vasi, ampak od človeka do človeka in ga skušajo pridobiti zase. Ker se vietnamski narod še ne odlikuje z razdodnostjo, hitro podleže demagogom, ki mu obetajo nebesa pod rdečim režimom. Aktivistom stoji ob strani komunistična lokalna uprava, ki ne prestando "socijalizira" vse, kar ji pride pod roko. Kamor pridejo komunisti, tam takoj razdelijo veleposestniško zemljo, s čemur najbolj privedejo nase vse kmete. Ubili so jim namreč v glavo, da bodo zemljo zgubili, ako zmagaja sajgonska vlada s svojimi ameriški pokrovitelji. Skušajo dalje prepričati podeželsko prebivalstvo, da Amerika ne misli ostati za zmeraj v Vietnamu. Ko se bo naveličala, se bo umaknila in prepustila oblast komunističnemu režimu. Pri tem se radi sklicujejo na francosko mnenje, ki trdi vsaj po ovinkih prav isto. Na francosko mnenje pa Vietnamci dajo dosti, čeprav Francozov ne marajo.

Komunistični gverilci so se spravili tudi nad vietnamsko inteligenco, posebno tisto, ki živi pod sajgonsko vlado. Njej ne govorijo tako kot vietnamskim kmetom. Skušajo samo delati prepire med njo in ustvarjati čim več struj, potem pa se vrinejo v struje in jih hujskajo drugo proti drugi. Da žanjejo lepe uspehe, vidimo vsak dan. Preje niso bile vietnamske vodilne plasti zadovoljne z Diemovo diktaturo, danes niso s Khanhovo. Naj pride za Khanhom kdorkoli, vsakdo bo naletel na kritiko in upor med vietnamskimi intelektualci. Za nameček jim igrajo v roko še vietnamski vojaški krogi, ki se samo pulijo za oblast, ne mislijo pa resno na boj proti rdečim gverilcem. Nadvse značilen je tale pojav: Amerika ima sedaj priliko, da v praksi izvežba svoje strokovnjake v gverilskem vojskovanju. Takih je sedaj na tisoče v Južnem Vietnamu. Ti pa morejo dobiti svoje glavne domače sotrudnike ne morda v vietnamskem mestnem prebivalstvu, ampak v nekaterih na pol divjih plemenih v gorskih krajih, ki za denar tvegajo vse.

Kjer pa rdeči aktivisti ne dosežejo svojih ciljev s propagando, tam uporabljajo divjo silo. Ne pobijajo samo svojih resničnih nasprotnikov na deželi, ampak tudi namišljene. Tako na deželi nihče ne ve, kdaj lahko postane sovražnik komunističnega režima. Vse se boji nočnih napadov, zahrbtnih umorov, ropanja in požigov. Gverilci so že prišli tako daleč, da kratkoma požgejo vsako vas, kjer

mislijo, da je kdo proti njim. Čisto prirodno je, da so gverilci že zlomili odpor silo podeželskega prebivalstva. To delo so opravili tem lažje, ker se jim je posrečilo, da so prisilili k molku in nevtralnosti vse katoliške Vietnamce na deželi, ki so bili še lani hrbtnica odpora proti komunistom zunaj mest in trgov. Vietnamski katoličani na deželi se čutijo zapuščene in izdane, zato se izmikajo vsakemu stiku s sajgonsko vlado. Vedo, kaj jih čaka, ako bi kdo opazil, da so na njeni strani.

Vietnamski gverilci imajo še eno prednost pred sajgonsko vlado in Ameriko: dežela nima skoraj nobenih dobrih prometnih žil. Na drugi strani pa vse polno džungl, kamor se gverilci v silo hitro poskrijejo. V takih slučajih jim lokalni terenci rešujejo življenje.

Kako močno oporo imajo rdeči gverilci v prometni zaostlosti v džunglah priča sledeča okoliščina: tista znana pot iz Severnega Vietnama, ki pelje ob meji z Laosom v delto reke Mekong, sploh ni nobena pot, še manj pa cesta. Obstoja iz stotine stez po džunglah, ki jih poznajo samo domačini. Dobro poznati jih pa morajo vsi rdeči terenci. Po teh stezah se premikajo gverilci proti jugu, po teh stezah nosi vsako noč na tisoče težakov vojno opremo, orožje in municijo v južnovietnamske province. Ako bi sajgonska vlada in Amerika hoteli zapreti vsako stezo, bi morali postaviti par sto tisoč straž in jih dobro povezati med seboj, da ne postanejo žrtve nočnih napadov rdečih gverilcev. Tega ne moreta narediti, ker nimata moštva. Ameriški strokovnjaki za gverilsko vojskovanje si pomagajo s tem, da najemajo pustolovce iz goratih krajev in jih dobro plačajo. S takimi "četami" napadajo rdeče transporte po džunglah, kadar imajo srečo, da jih odkrijejo.

Amerika se sicer trudi, da bi olajšala usodo domačega prebivalstva, toda navadno ne najde primerne zaslombe v vietnamskih domačih oblasteh. Le redki so vietnamski uradniki, ki so poštene in toliko pogumni, da tudi kaj tvegajo.

Cisto drugo poglavje so pa redne komunistične čete. Te se udeležujejo samo tam, kjer so terenci pripravili ugodne pogoje: ustrahovano prebivalstvo, zadostno število terencev, primerno varnost v džunglah, dobro informacijsko službo. Ne spuščajo se v frontalne napade, izogibajo se spopadom, ki bi trajali dalj časa. Ako uvidijo, da so se vračunale, skušajo pobegniti v džungle.

Sajgonska vlada in Amerika še nista prišli na metodo, ki bi bila kos taktiki rdečih vietnamskih gverilcev. Sta potisnjeni v defenzivo, ki se bo enkrat morala končati ali z vojaško ofenzivo ali pa s politiko. Ta odločitev seveda ne bo padla pred sedanjimi ameriški volitvami.

BESEDA IZ NARODA

Pred 40 leti

Lemont, Ill. — Bilo je 1. septembra 1924 na "Labor Day." Jutro je bilo jasno, pozneje se je začelo oblačiti, a se je zopet zjasnilo. Proti večeru pa je začelo deževati. Takrat se je v Oakdellu pri Lemontu zbral "cel Babilon narodov: Slovencev, Slovakov, Poljakov, Ircev, Nemcev..." Tako je zapisal pok. p. Hugo v AMK 1925. "Okrog desete dopoldne so že pričeli prihajati osebni in tovorni avtomobili z gosti in jestvinami. Na vzvišenem prostoru nad jezerom je bil pripravljen oltar za sv. mašo pod milim nebom. Ob pol polne je pristopil Very Rev. Mat. Šavs ob asistenci Rev. Victor Blahunke in Rev. John Plaznika k oltarju za slovesno sveto mašo. Ob zvokih harmonija je krasno pospel pevski zbor od Sv. Stefana pod strokovnjaškim vodstvom Mr. Ivana Račiča." To je bilo prvo romanje v Lemont, čeprav romanji takrat še niso vedeli, da bo na teh prostorih, ki so jih kupili slovenski frančiškani, dobila svoj dom tudi Marija Pomagaj. Takrat so se zbrali k blagoslovu ogelnega kamna prvega lesenega samostana in lesene cerkve.

Že leta 1924 so prvi slovenski obiskovalci Oakdella, ki ga je p. Hugo imenoval Hrastje, ugotovili, da je kraj prijazen in vabljiv za obiske. Pa takrat je bila tu le farma, več ali manj zanebrana. Danes je v Hrastju drugače. Zemljišče se razteza preko treh gričkov. Na prvem je samostan, na drugem Romarski dom, na tretjem pa Baragov park. Romarski dom služi od septembra do konca junija za duhovne vaje. Na romarskih prostorih je lepo urejena roženvenška ali fatimska dolina s kipom treh pastirčkov pred Fatimsko Gospo in sedmerimi postajami Marijinih radosti. V Baragovem parku je 14 postaj križevega pota. Nad malim jezerom, približno tam, kjer je bila pred 40 leti v Hrastju prva maša na prostem, stoji sedaj lurska votlina.

P. Hugo je leta 1924 v duhu

gledal v bodočnost Hrastja: videl je številne slovenske romarje, ki prihajajo k Mariji Pomagaj po pomoč in tolažbo. Njegove sanje se uresničujejo že štiri desetletja. Med romanji so rojaki, ki več nimajo priložnosti redno poslušati božje besede v slovenskem jeziku; ne slišijo več lepih slovenskih Marijinih pesmi; ne morejo več opravljati spovedi v slovenskem jeziku. Zato se pri skupnih romanjih k Mariji Pomagaj v Lemontu počutijo kot doma. Sem prihajajo tudi stalne skupine romarjev iz župnij, kjer še slišijo božjo besedo v materinskem jeziku, a vendar prihajajo leto za letom. In vedno se poslavljajo z istim sklepom: drugo leto zopet pomramo k Mariji Pomagaj. Znanor in priljubljeno je romanje članic Zveze Oltarnih društev iz Clevelanda sredi avgusta. Letos so se zopet pripeljale s tremi busi.

V nedeljo 6. septembra bomo obhajali 40-letnico Lemonta. Vabimo vas k tej slovesnosti. Ta dan bo tudi farno romanje Sv. Stefana iz Chicage. Romarska maša bo ob 11. uri dopoldne, večernice pa ob dveh popoldne. Po večernicah medeni piknik. Po maši boste lahko dobili kosilo v Romarskem domu, prosimo le, da si nabavite listke za kosilo že pred mašo (v veži Romarskega doma).

P. Fortunat, O.F.M.

Gospoj Ani Požun ob 80. rojstnem dnevu

Cleveland, Ohio. — Ko smo zaradi novo nastalega družabnega reda v domovini v l. 1945 zapustili svoje domove in se razkropili v Evropi po raznih taboriščih, smo se preselili množično v veliko svobodno demokratično Ameriko. S seboj smo prinesli toliko, kakor je rekel star modrijan: "Vse svoje nosim s seboj." Mnogi so poleg tega svojega, kot mlade družine, nosili s seboj tudi živo, najdražje premoženje — nedolžne otročice.

Vse svoje življenje smo si mo-

rali popolnoma nanovo urediti. V težkem položaju bi se znašli novopriseljenci v Ameriki, ako nam Bog ne bi dal tihih dobrotnikov in dobrotnic. To so bile zlasti preizkušene, skromne gospe, ki so se iz lastnega nagiba trudile poiskati priseljence in jim biti v pomoč pri iskanju stanovanja, dela in ostale potrebne opore v tujini. To so bile neorganizirane žene, vsaka gospa se je zasebno trudila zmanjšati skrbi in premostiti prve težave.

Ako bi take obhode vsake teh gospa šteli na milje, bi morali reči, da se je marsikateri nabralo mnogo sto milj takega obhoda.

Vsaka večja ali manjša dobrota se je izvršila prav po izreku: "Naj ne ve levica, kaj dela desnica." Nikjer se ni bralo o takih dobrotah, vse je ostalo tiho.

Z mnogimi paketi so bili obdarjeni, in tako so priseljenci bili oskrbovani z najnujnejšimi potrebščinami. Koliko žalosti, skrbi in domotožja je bilo prihranjeno vsakemu novonaseljencu, ki je bil deležen takih dobrot.

Draga gospa Požun, k Vašemu velikemu prazniku si dovolim Vas uvrstiti za vzoren vzgled vsaki ženi, ki je premišljala, kadar je bilo treba komu prihiti na pomoč. Zato Vas danes za Vaš praznik uvrstimo med odlične gospe, ki zaslužijo zaradi prave in pristne krščanske ljubezni vso hvaležnost in spoštovanje takratnih brezdomcev. Dovolim se Vas spomniti z vso hvaležnostjo na vse Vaše prijazne obiske k prireditvam novonaseljencev. Dovolim se Vas spomniti na Vašo odlično vzgojeno gospo hčerko in gospoda zeta, ki sta Vam bila trajno v pomoč, kadar ste bili pripravljeni storiti dobro delo. Kdo bo preštel pakete, ki ste jih sama žrtvovala in nabirala pri vseh svojih znanj in odpravi z vso vestnostjo rojakom v Evropo, ki še niso dosegli svobodne nove domovine Amerike.

Vaš kovček dobrih del je že tako napolnjen in za Vaš praznik 7. septembra Vam želimo iz srca, da bi ga preživel v največjem veselju sredi svojih dragih.

Druga Vaša hčerka, častita sestra redovnica v Jugoslaviji, pa bo za ta Vaš praznik gotovo dosegla z molitvijo pri Bogu božjega blagoslova za Vas in za gospo hčerko ter gospoda zeta za še dolgo skupno življenje do konca človeških mej.

Bodite, prosim, zahvaljena za vse Vaše dobrate, ki ste jih izkazali takrat revnim priseljencem. Bog naj Vam nakloni zdravlja, ki ste ga zaslužila v svojem dolgem in nesebičnem življenju. Bog z Vami in z Vašimi najdražjimi!

Marija in Rudolf Lukež, Sr.

Dolores Ivanchich priredi pevski koncert

Milwaukee, Wis. — Letos je graduirala iz Glasbene šole v Madisonu znana, mlada Slovenka, Dolores Ivanchich. Že v času svojih študij v petju je nastopala v vodilnih opernih vlogah pri precejšnjem številu ameriških organizacij v Milwaukeeu okrožju. S svojim prijetnim sopranskim glasom si je pridobila veliko število prijateljev, ki ji povsod daje laskavo pohvalo.

Zasluzila si je tudi s svojim vestnim učenjem enoletno prošnino (scholarship) od organizacije "Institute of International Education," izvaja program izmenjave inozemskih učencev. Naravno, da si je Dolores izbrala Ljubljano v Jugoslaviji, kjer bo v sezoni 1964-65 nadaljevala pevske študije na ljubljanski Akademiji.

Preko morja odide v začetku meseca oktobra. Predno pa odplove, se je odločila, da za slovo

priredi svoj prvi samostojni pevski koncert tukaj med nami, v krogu Slovencev, in sicer v nedeljo 20. septembra ob 3.30 popoldne, v dvorani sv. Janeza, 1028 So. 9th Street.

Ko sem zvedel za ta pevski koncert, je moj spomin takoj splaval nazaj v tiste čase, ko smo z velikim navdušenjem sprejemali operne pevce iz starega kraja, ki so prirejali svoje samostojne pevske koncerte. Danilova, Ropasova, Banovec, Šubelj, saj se jih spominjate, posebno starejši naseljenci. Naselbina jim je dajala dobrodušno podporo. Slovenski narod ljubi petje, pa naj si bo umetno ali domače, zato sem prepričan, da bomo tudi to pot z veliko udeležbo podprli ta pevski program, ki ga prireja korajžno slovensko dekle Dolores Ivanchich. Kolikor je meni znano, je to prva mladenka med nami, ki se je povzpela s šolanjem v petju do akademske stopnje "Bachelor of Art" na University of Wisconsin, v Madisonu.

In ne samo to! Gotovo se mnogi spominjate, kako sta Dolores in njen brat Louis, ko sta bila še otroka, s svojimi nastopi na različnih naših prireditvah občudovanja vredno plesala umetne in narodne pleske, ki sta si jih v plesni šoli priučila. Dolores je že v tretjem letu svoje starosti v družbi svojega brata Lojzeta razveseljevala hvaležno publiko. Okoli deset let sta skupno nastopala med Slovenci in drugod. Zdaj pa že od leta 1952 naprej stalno vodita svoj radijski program in prinašata v slovenske in druge domove vsako nedeljo dopoldne eno uro lepo in milo, veselo in otožno slovensko pesem.

Marsikaj bi se dalo o vsem tem še pisati, ali zdaj se mi, da je že to dovolj vzroka, da napolnimo dvorano sv. Janeza, na 1028 So. 9th Street, v nedeljo 20. sept. do zadnjega kotička, kjer nam bo Dolores Ivanchich pokazala, kaj si je z ljubeznijo do petja, šolanjem in trudom ter vztrajnostjo pridobila. Pridite in pripeljite svoje prijatelje. Nikomur ne bo žal! Vstopnina je samo en dolar.

Joseph Matoh

IZ NAŠIH VRST

Hinton, Alta. — Spoštovano uredništvo! Zahvaljujem se za Vaše obvestilo za podaljšanje naročnine. Ameriška Domovina nam je zelo všeč, predvsem takrat, kadar kaj izvem o domačem kraju. Zato ostanemo še naprej Vaši naročniki. Prilagam denarno nakaznico. Se priporočamo in Vas lepo pozdravljamo!

Gabriel Dedich z družino

Elk River, Minn. — Spoštovani! Tukaj Vam pošiljam naročnino za list, kateri nam je zelo po volji. Res, dolgočas bi nam bilo, če bi ga več ne prejemali. Posebno nas zanimajo novice iz domovine in pa kako živijo naši nekdanji prijatelji v sosednji Kanadi, v daljni Argentini in Avstraliji.

Napisala bi Vam kaj več, pa mi čas ne dopušča. Mogoče kdaj kasneje, ko se bomo držali bolj na tplem. Želim pa se ob tej priliki zahvaliti za obisk Amerike, ki ste ga dobili v Kanadi, ki so se oglašili pri nas, seveda čisto za kratek čas. Res škoda, da se vsakemu tako mudi.

Prav lepo pozdravljeni vsi pri uredništvu in upravi, vsi dopisovalci in tudi vsi bralci naše Ameriške Domovine. Bog Vas živi! Hvaležno vdana družina Kraljčeva

Sheboygan, Wis. — Tu Vam pošiljam naročnino za celo leto in Vas obenem prav lepo pozdravljam. Hvaležen sem Vam za Vaš trud in za veliko delo, ki ga opravljate. S spoštovanjem! Ludvik Strmčec

Bradley, Ill. — Spoštovani! Zelo žal mi je, da sem kasna s plačilom za tako nepogrešljivim dnevnikom kot je Ameriška Domovina. To je edini "lüksuz", ki si ga z možem privoščiva, vse drugo gre za fante, za šolnino, za obleko, knjige in spet knjige, za klavirske ure, za učenje harmonike, za nov klavir itd. Eden od naših fantov je dobil plačano šolnino in je odšel na Eastern Illinois univerzo za en teden v glasbeno šolo. Zopet je bilo treba novih srajc in drugega. Čeprav sem se delno zaposlila v neki restavraciji, nas računni vseeno lovijo. Najhujše je maja in junija.

Ne zamerite, prosim, saj ni tako hudo, včasih pa človek rad malo potoži. Naši štirje fantje bi bili v ponos Slovincem v Clevelandu. So pridni v cerkvi in šoli, doma pa nagajajo drug drugemu. Nočem jih preveč hvaliti, ker že sam pregovor pravi: "Lastna hvala, cena mala." Vendar sva z možem vesela, da so pridni, kot so pridni tudi drugi slovenski otroci.

Najlepše pozdrave in hvala za list!

Emma Znidarsich

Cleveland, O. — Cenjeno uredništvo! Naj se Vam še jaz enkrat oglasim. Prosim, priobčite v Ameriški Domovini, da knjigo Po Severu in Jugu toplo priporočam vsakemu Slovincu in Slovenki. Ko jo čitaš, jo kar ne moreš odložiti, tako zanimivo je pisano. Je res mojstrsko delo g. Jožeta Grdine. Vsa čast mu!

Mary Hočevar,

12835 Carrington Avenue

Gramofoni in žganje v jetniških celicah

Tako veseli so bili, tako zadovoljno so se smehljali zadnje čase jetniki berlinskih zaporov Tegel, da je od dne do dne naraščal sum paznikov in sodnih oblasti. Celu največje trme in prepirljivosti so se prelevili v krotka in poslušna jagnjeta.

Vzroke je odkrila preiskava. V celicah so našli transistorske sprejemnike, gramofone, slaščice, žgane pijače, igralne karte, prepovedane knjige, skratka kupa reči, ki jih zaporniki ne smejo imeti pri sebi.

Zasliševanje o ozadju "sladkega življenja" ni prineslo sadov, jetniki so molčali in zadovoljno gledali predse. Pri ponovni preiskavi nekaj dni pozneje so pazniki spet našli prepovedane predmete v celicah, ki so jih prej natančno pregledali.

Nazadnje se je začel upravnik razgledovati po okolici zaporov. Na kraju, kjer se je grmičevje močno razraslo, je odkril v zidu sicer zaklenjena, vendar očitno pozabljena vrata, saj jih ni nihče nadzoroval. Skozi ta vrata so jetniki, ki so si preskrbeli ključ, prejemali od svojcev tiste prepovedane reči, ta ali oni pa se je skozi vrata odpravil tudi na krajši pomehek z ženo ali z zaročenko.

Ko je prišlo to na dan, tudi jetniki niso več molčali: imeli so brezhibno organizacijo, dosledno so upoštevali vrstni red in se tudi vračali skozi vrata do minute točno. Štiri tedne je trajalo "sladko življenje", vsi so se zvrstili pri vratih, vendar ni nihče pobegnil.

DOPISNIKI, POZOR!

Kljub ponovnim opozorilom in prošnjam, naj vsakdo svoj dopis ali sporočilo, kakršne koli vrste za objavo podpis s svojim polnim imenom in naslovom, smo prejeli v zadnjem času pet vrst dopisov in obvestil brez vsakega podpisa ali s tuji izmišljenim imenom. Opozarjamo vse, da pojdejo v bodoče vsa taka obvestila in dopisi naravnost v kos, ker ne moremo prevzeti odgovornosti za njihovo vsebino!

KANADSKA DOMOVINA

Križem po deželi

V Valleyview v Alberti so prijeli pretekli teden Mariona Lee Resnerja, ki je obdolžen, da je 30. junija letos ukradel letalo Erica Nielsona, člana zveznega parlamenta za Yukon. Letalo so našli sedem dni po objavi kraja na področju Whitehorse. Resnerja so prijeli, ko je nekdo policiji sporočil, da je vozil v svojem avtomobilu nekoga sumljivega človeka in teje oddal njegov točen popis. Osumljenca so odpeljali v Whitehorse, kjer je bil izročen sodišču.

Štirje montrealski policaji so z revolverji v rokah stopili pretekli teden v stanovanje Adolfa Karcheskega, 44 let starega roparja, ki je 18. aprila letos pobegnul iz jetnišnice v Kingstonsu, kjer prestaja dosmrtno kazen zaradi ropa, in ga prijeli, predno je ta mogel vstati s svojega stola. Bil je ravno pri zajtrku.

Karchesky, ki je znan tudi pod imenom Maurice Deschamps, je bil rojen v St. Calixte, in je zločinec št. 1 na spisku kanadske policije. Pet mesecev se je zastoj trudila, da bi ga izsledila. Končno so ga prijeli, ker ga je nekdo spoznal na temelju v magazinu "Weekend" objavljene fotografije in sporočil njegovo bivališče policiji.

Parlament v Ottawi razpravlja že polne tri tedne o tem, kakšno zastavo naj ima Kanada. Ali naj ohrani staro z "Union Jackom" ali novo s tremi rdečimi javorjevimi listi na belem polju omejenem s pasom modrine na obeh koncih, ki jo je predložil predsednik vlade L. Pearson še pred koncem letošnje pomladi. Boj za novo zastavo in proti njej se vleče iz tedna v teden in parlament znanja vrsto drugih, zunanjih vprašanj. Vodja konservativne stranke Diefenbaker, vnet zagovornik "Union Jacka", znaka povezave z Veliko Britanijo, je odločen debato čim dalj zavleči in vlado prisiliti na ta način, da bo glasovanje o zastavi odložila in ga s tem spravila vsaj začasno z dnevnega reda.

Smisel zakonitve nove kanadske zastave naj bi bil prekinitev zadnjih zunanjskih vezi z Veliko Britanijo, kar naj bi zmanjšalo pritožbe francoskega dela prebivalstva Kanade, med katerim raste iz dneva v dan gibanje za ločitev od angleške Kanade. To vprašanje še ni postalo dejansko nevarno enotnosti Kanade, utegne pa, če ne bo

angleški del skušal razumeti francoske težnje in zahteve.

Pivo v kanglicah bodo začeli prihodnje leto prodajati v Ontariu; bo pa za nekako 50c dražje pri ducatu kot ono v steklenicah.

Danes so se zbrali v Charlotetownu predsedniki 10 pokrajinskih vlad in predsednik zvezne vlade, da proslave stoletnico prvega takega sestanka, ki je položil temelj kanadski konfederaciji in neodvisnosti. Poleg obujanja spominov in slavljenja prednikov se bodo vodili tudi o tem, kako spremeniti osnovni zakon dežele tako, da bo Kanada lahko tega spreminjala in dopolnjevala sama ne pa britanski parlament v Londonu. Zadnje dni so napovedovali, da je verjetnost sporazuma precejšnja. Ker se Velika Britanija dopolnilu ne upira, je možno, da bo Kanada končno le tudi formalno postala popolnoma neodvisna in suverena država.

Predsednik vlade je v parlamentu izjavil, da vlada ne misli na nobeno novo zvišanje plač 65.000 uradnikom zvezne vlade kot dopolnilo onemu, ki je bilo letos že zakonjeno in izvedeno.

Oblasti trdijo, da so vesti o 4.000 do 5.000 mož, ki naj bi skrbeli za varnost kraljice Elizabete, ko bo v oktobru obiskala Quebec City, zelo pretirane. Oblasti poudarjajo, da je treba ločiti med tistimi, ki bodo dejansko skrbeli za varnost kraljice, in tistimi oboroženimi enotami, ki bodo stale ob cestah v njeno čast, kot je to običaj po vsem svetu.

Vodnik spodnjega doma parlamenta je objavil pretekli teden, da je obisk kanadskih senatorjev in poslancev v Rusijo in v Češko-slovaško republiko odložen za nedoločen čas.

Ontarijska zveza ustanov za gradnjo domov je zaključila študij, ki trdi, da bo treba v Kanadi zgraditi za družine z nižjimi dohodki skupno okoli milijon novih domov. To naj bi bilo nekako eno četrtino vseh gradenj novih domov. Študija predlaga ustanovitve posebnih ministrstev tako v zvezni kot v pokrajinskih vladah, ki naj bi bili odgovorni za gradnjo tovrstnih stanovanj.

Strelske tekme STZ

Toronto, Ont. — Lovski odsek STZ priredi letne strelske tekme 26. in 27. septembra na lovski farmi v Bancroftu.

Za puške na šibre bo tekmovalje v soboto, točkovoale se bo po številu vpljene divjačine, za puške risanice pa bodo tekme v nedeljo: težki kaliber na 200 m in .22 na 100 m. Pričakujemo vse takozvane lovce na "Big Game", da preizkusijo svoje puške, predno se podajo na sever.

Prva skupina bo lovila muse v Elk Lake od 2. do 12. oktobra, za drugo skupino pa še ni določeno.

Jelene bodo lovili od 7. do 11. novembra v Bancroftu. V lovišču STZ farne se je pojavil ris, volkovi in bel jelen (mogoče več) po podatkih Dept. Land & Forests.

Nekaj lovskih predpisov je novih za to sezono.

Amerikanci ne potrebujejo več vodnika, ampak lahko love sami po vsem Ontariju, razen v Rainy River Districtu.

Zajci so odprti v Bancroftu od 9. septembra do 31. marca,

medved od 1. septembra do 30. junija, jeleni pa od 2. novembra do 14. novembra, musi so pa letos zaprti v tem lovišču.

Letni izlet STZ je lepo uspel, saj se ga je udeležilo veliko ljudi. Mrzlo vreme nam ni preveč nagajalo, ko je bilo vodno smučanje na programu, so telovadkinje kar hrabro poskakale v vodo. Smučarje je vozil Frank Mušič iz New Toronto s svojo lepo "Nado", (tako je namreč ime čolna). Naš znani advokat Tone Ambrožič pa je preplaval Clear Lake po vsej svoji dolžini. Mladci so imeli na programu streljanje in veslanje v canoe-u, vsi skupaj pa ribolov.

"Bull's Eye" je zadel Marjan Koželj, največjo ribo pa je ujel Martin Zakrajšek.

Za udeležence je imel sv. mašo kar na farmi mladi prof. Lojze Ambrožič, ki je velikušno poklonil denar, katerega so nabrali izletniki med sv. mašo, za slovensko mladino za društvo STZ.

STZ Toronto

Kako sem doživljal začetek in potek komunistične revolucije doma

(Dalje)

Povedal sem mu, da prav nič ne vem, kje so sedaj partizani in ga tudi potolažil, da partizanov danes gotovo ne bo. Ker vedno enako storijo. Iz zasede napadejo, potem pa zginejo in oddidejo drugam. Ni mi verjel. Ko sem mu pa povedal, da ni nobenega sosedu doma, da so se vsi umaknili v gozdove, ali kamorkoli odšli, ko je začelo pokati, je pa bil še bolj uverjen, da je to laž in da so jih napadli tukajšnji okoličani, zdaj so se pa poskrili. Težko sem mu povedal, da se moti. Prav dobro sem vedel, da se ne bo nihče podal v nevarnost in šel s konji na cesto. Tudi partizanov so se bali, ker bi jim očitali, da so vozili Italijane. Zato sem mu svetoval, naj naredi listek, da bo smela hčerka s kolesom na Dobrovo na pošto (tisti čas so Italijani prepovedali rabiti biciklje) in naj ji naredi še en listek, da bo oddala telegram za komando. Jaz sam sem hotel biti doma pri družini, ker sem vedel, da bo teža tega dneva zelo huda.

Ko se je ravno hčerka odpravljala, so pripeljali po cesti od Ljubljane trije nemški tovornjaki, ki so vozili proti Črnuemu vrhu bodočo žico za zapor meje proti Italiji. Ker z one, nemške strani ni nikake ceste v Črni vrh, so ves za to namenjen material vozili po naši cesti. Ko so pripeljali v bližino, sem stopil na sredo ceste, dvignil roko in zavpil: Halt! To je bilo za nemškega častnika, ki je transport spremljal, preveč. Skočil je iz kabine predne, mi nastavil pištolo na prsa in zavpil na ves glas: Was ist Banden? Vpil je, kako da si upam nemški avtomobil ustavljati in da me bo na mestu ustrelil. Kar moč hitro sem mu dopovedoval, da so tu v hiši ranjeni italijanski vojaki in jih prosijo moči.

Takrat se je pa že tudi oglašil tenente skozi okno in mu nekaj pripovedoval v nemščini. Pustil je mene in šel tja, kjer so ležali ranjenci. Hitro se je vrnil in naročil soferjer, naj zapelje malo v kraj in takoj zloži žico. Ko so tovornjake izpraznili, so zapeljali pred vrata in začeli nalagati ranjence. Kar na golem podu tovornjaka so ležali drug pri drugem in zelo jadrkovali in tožili, kako jih boli. Tudi sam sem jim pomagal, kolikor sem jim mogel, da

bi jim olajšal položaj. Dal sem jim vsakemu glažek žganja, za kar so bili zelo hvaležni. Pri nakladanju sem videl, da je imel tenente odbito nogo pri kolenu tako, da mu je le še na pol kože visela. Gotovo je moral mnogo trpeti. Ko so Nemci odpeljali, smo trgovino zaklenili in šli v mojo rojstno hišo, ki je za dober streljaj višje na položnem bregu. To bi pa bilo skoraj usodno za nas, kar bomo kmalu slišali.

Bilo je okrog 10. ure dopoldne, ko so se začeli valiti prvi tanki gori od Ljubljane. Naenkrat je bilo vse polno vojaštva povsod, kamor si pogledal. Iskali so mrljice. Menda so jih dobili nekako 15. Najbrž so jih pogrešali več, ker so po kratkem presledku priletela tri letala, letela skoraj pri tleh in iskala, če bi še kaj našla. Našli so še dva. Eden je pa še ostal v nekem gostem grmovju, kjer ga je potem cestar dobil in ga kar tam pokopal. Ni se upal javiti Italijanom. Takrat, ko so odpeljali mrljice, so bili grozno razjarjeni. Midva z ženo sva že stala pred puškami in če bi ne prihiteli otroci in se zaganjali v naju in jokali, pa bi gotovo pobili. Italijana otroški jok izredno gane in to je naju rešilo. Spustili so puške k tlom in odšli. Ko so od ljudi mnogo zahtevali, kokoši, jajca, maslo, meso in drugo, in nakradli so mnogo. Tam, kjer ni bilo doma ljudi, so vzeli vse, kar jim je prav hodilo. Zlasti so pobrali vse ure, da smo se nekaj časa morali le po soncu ravhati. So pa začeli požigati, kjer ni bilo doma nobenega človeka. Ker so bili ljudje tako v strahu, so se vsi skрили po gozdu in tudi živino odgnali tja. Gorelo je pri sosedu Varbanovcu s strašnim plamenom, ker je bilo na vrhu griča, je še veter pripomogel k močnejšemu ognju. Zelo se nam je smilil pes, ki je bil privezan in ni mogel nikamor bežati. Uboga žival je tako milo tulila, ko se je počasi pekla od pošastne vročine, pa jo nihče ni rešil. Italijani so že naprej zabicali, da bo vsak, ki se bo le iz hiše prikazal, takoj ustreljen. Ko je bila sosedova domacija v najhujšem plamenu, je že z moč-

nimi plameni zagorelo pri spodnji sosedu Logarju. Polili so z bencinom vse okrog in v hiši zažgali. In tisti trenutek je že butnil ogromen zubelj ognja proti nebu.

Ko je bilo že vse v ognju, so se Italijani pomaknili proti naši trgovini. Že so s silo odpirali vrata, da bi prišli v notranjost, ter jo potem tudi zažgali. Nikakor pa niso mogli odpreti. Nagovorili smo starejša dva, da sta jim nesla ključ. Ko sta prišla doli in jim izročila ključ, so se čudili in vprašali, kje smo in zakaj smo odšli proč. Povedala sta jim, da smo tu zaklenili in odšli tja gori v drugo našo hišo. Dali so jim ključ nazaj in je šel z njima neki oficir in neki vojak. Vse to smo gledali skozi okno in se čudili, kaj naj to pomeni.

Lepo sta pozdravila, ko sta vstopila. Častnik po italijansko, vojak pa po slovensko. Doma je bil s Primorskega, pa je služil pri vojaki kot tolmač. Častnik mu je naročil, naj nam pove, kako nespametno je bilo, da smo mi odšli od tam. Ob 10. je že prispel kurir iz Ljubljane, da se meni in moji družini ne sme nič zgoditi, tako tudi imetju ne. Ker nas tam ni bilo, so mislili vsi partizani, tudi mi, da smo one italijanske ranjence le nalagali in odšli v gozd s partizani. Ko sva se vse točno dogovorila, ko sem mu še enkrat povedal, da tukajšnji okoličani niso komunisti in ne partizani, je dejal, da mi verjame in da bo naročil, naj več ne požigajo. In res niso več. Imeli so pa nalog, naj požgejo vso okolico, s Hruševim vred.

Upali so, da bo s tem konec in bodo Italijani odšli. Ostali so še drugi in tretji dan. Ker se je sva reč nekako polegla, so začeli prihajati sosedje domov. Tretji dan potem, so pa začeli pobirati vse moške in jih v prvo zaprli v cerkev na Hruševem. Pozneje so jih od tam odgnali k posestniku Bukajnarju na pod. Ko so pobrali vse mlajše, so jih odgnali v Dvor in jih zaprli v mežnarjo. Od tam pa naslednji dan v Polhov gradec. Tam so odbrali 17 najboljših fantov in mož, samih protikomunistov, in jih zaprli v gasilski dom. Ti reveži so bili obsojeni na smrt. Proti večeru so jih odgnali pod Jerišovo štaljo, jih postavili v vrsto in jih postrelili.

Ti so bili v resnici vsi najboljši, verni fantje in moške, ki so se komunistu v vsem protivili. Tu imamo čisto jasno sliko, da so partizani poslali sezname, katere naj postrelijo. Zakaj najhujše terence in njih so potnike, so lepo spustili domov, partizanom in morda tudi Italijanom samim v pomoč.

Partizani so imeli tako sijajno pozicijo, da se je le čuditi, kako da je bilo mrtvih Italijanov le 15 in 19 ranjenih od števila 500, kolikor jih je bilo na vozilih. Na vsaki strani so imeli na primerno vzdignjenih prostori dovolj orožja. Človek bi pričakoval, da ne bo nihče ušel živ. Pa tako razočaranje. Pri tolikem pokanju so morali namenoma drugim ciljati, da ni bilo preveč pobitih Italijanov.

Zdaj pa poglejmo malo na drugo plat, potem naj si pa vsak sam naredi sodbo, kakšna "osvobodilna fronta" je to bila. V tem kratkem času, odkar so se začeli bolj čvrsto in javno udejstvovati, so v svojih podvigih naredili ogromno škodo svojemu narodu. Navedel bom le najbolj značilne podvige v naši občini. Koliko je bilo pomorjenih, sem že zapisal. Tudi že nekaj drugih posegov sem opisal. Naj se tukaj omejim še na nekatere: Požgali so dve cerkvi. Hruševska cerkev sv. Jurija stoji 5 minut oddaljena od vasi na

prijaznem griču Fortica. Ko so cerkev zažgali, so morali nanositi iz vasi mnogo butar, ki so jih naložili na kor, v podstrešje in ob oltarjih, nato pa polili z bencinom in zažgali. Ostrešje in vsa streha je popolnoma zgorelo, oltarji, trije, se pa niso vneli, le vsi ožgani so bili. Stolp so podminirali in napeljali žico skozi gozd do ceste, kjer naj bi ponoči naredili stik z elektriko. Dva posestnika, ki sta to vedela, sta pa šla ponoči in sredi gozda žico prerezala. Tako se stolp nikakor ni hotel porušiti. "Elektrika je bila kriva." Potem niso več poskušali.

Drugeče je bilo v Gabrju. Cerkev je približno toliko pogorela kot hruševska in bil je stolp popolnoma porušen. Tudi cerkev so minirali. A delo je napravil nestrokovnjak. Mine je položil na obeh straneh tik pod okna in se je ob vžigu zid samo malo razpočil gori do okna in konec. Ni se jim posrečilo. Pozneje, v domobranskem času, smo obe cerkvi za silo prekrili in obnovili tako, da se je zopet lahko vršila služba božja v njih. Zvonove smo pa po tegnili v cerkev pod kor. Tam sedaj čakajo boljših časov. Kdaj pridejo? Bog ve.

Da so požgali partizani osem razredno šolo na Dobrovi, smo že omenili. Dalje so požgali v vasi Brezje, v naši občini, štiri razredno ljudsko šolo. Dalje župnijske hleve in gospodarska poslopja, pri Pleškovich na Dobrovi hleve in gospodarska poslopja. Grad Bokavce, last Marijanišča in Gospodinjске šole. Tu so "rekvirirali" tudi vso veliko zalogo jestvin in drugega materiala. Iz hlevov so odgnali vso množično živino in prašiče. V Kozarjah so zažgali gasilski dom. Na Gmajni Civhovo žago. Kolikim posestnikom so odgnali živino, je bilo že večkrat zapisano. Koliko je pa bilo malih tatvin, pa nihče ne ve. Koliko drugih šikan, groženj in krivic, pa ve samo Bog... Taka je bila Osvobodilna fronta. Če tu poleg pritisnem še onih 260 mrtvih iz naše občine in še vse drugo, kar je že zapisano v teh poglavjih, imamo v grobem "dobrote" OF iz ene občine. Kaj pa v celi Sloveniji?

V petek bodo v Čilu parlamentarne volitve

SANTIAGO, Čile. — Ta teden bodo v Čilenski republiki parlamentarne volitve, ki se razlikujejo od prejšnjih po tem, da pri njih ne kandidirajo več takimenovane desničarske stranke: liberalna, radikalna in konservativna. Glavni boj se bo odigral med krščanskim demokratom Freyjem in socializmom Allendejem. Ker se oba kandidata trudita, da pridobita desničarske glasove, se ne napadata med seboj tako divje kot nekdanj.

Pristaši kandidata Allende, ki jih vodijo komunisti, so strašno prijazni do krščanskih demokratov. Hočejo pri desničarjih vzbuditi prepričanje, da med Allendejem in Freyjem ni dejanske nobene razlike razen poudarjanje pomena vere za javno življenje. Poudarjajo tudi to, da sta bili sedanjí obe glavni stranki pri prejšnjih volitvah zaveznici v boju proti desničarskemu kandidatu Aleksandru Rodriguezu. Allendejevi pristasi se na komunistično pobudo radi sklicujejo tudi na papeža Janeza XXIII. in njegove okoliščine.

Vsa čilenska politična javnost

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Pozor

Barvanje znotraj in zunaj, papiranje ter čiščenje oken in pod po zmerni ceni. Kličite 671-1382. —(173)

Sobe se odda

4 sobe se odda spodaj v okolici E. 68 St. Kličite EN 1-9435 (172)

Hiša naproday

Hiša s 3 spalnicami, vsa podkletena, z 1 in pol garažo in zaprtim porčem, s preprogi je naproday na 19784 Renwood Ave, Euclid, O. Kličite vsak dan po petih zvečer, v sobotah in nedeljah ves dan IV 6-3319. —(172)

Lastnik prodaja

V Euclidu, hiša bungalow tipa, 3 spalnice, 1½ kopalnica, preproge, zavese, naravni les, poploščena razvedrilna soba, aluminijasta vetrna okna na trojni tir in mreže, 1½ garaža; v fari sv. Kristine. Nič agentov. IV 1-3226. (171)

V najem

V najem oddamo lepo 5-sobno stanovanje na 6724 Bayliss Ave. Kličite UT 1-8821. —(169)

1053 E. 71 St.

Blizu St. Clair Ave., se odda 3 sobe in kopalnica; zaprt porč, zgoraj. Kličite 361-0989. (169)

Harmonika naproday

Velika, starodavna, v dobrem stanju, poceni naproday. Kličite od 11. do 1. pop. ali od 5. do 7. ure 851-0821. (169)

Naproday

Kmalu bomo odšli. Da "počistimo", imamo naproday še nekaj predmetov: 9 x 12 orientalsko preprogo (pravkar očiščeno) za \$45.00, pisarniško kartotečno jekleno omaro (kot novo) za \$15.00, seševalni stroj za \$15.00, krasno kromirano pticjo kletko za \$10.00, en zmrzovalnik za 900 lbs. v zelo dobrem stanju, za \$75.00 ter več drugega. M.S. Beros, 6116 St. Clair Ave. stranska vrata. (169)

Soba se odda

Soba se odda poštenemu penzionistu v Collinwoodu. Si lahko sam kuha. Pri mirni družini brez otrok. Kličite A.-D. HE 1-0628 za naslov. (170)

Stanovanje v najem

Trisobno stanovanje z garažo oddajo na 5803 Bona Ave. Parna kurjava. (170)

Delo išče

Oženjen moški išče zaposlitev na farmi, za stanovanje, ogrev in mesečno plačo \$150. Ponudbe poslati na naslov: Wm. Margan, R.R. 1, Roslin, Ont. Canada. —(170)

Lastnik prodaja

6-sobna enodružinska hiša, južno od Lake Shore Blvd., blizu St. Jerome ali Marije Vnebovzete fare. 3 zgoraj, 3 spodaj, moderna. Kličite IV 1-3461 po 4. uri. (171)

Harmonika naproday

Lubas izdelka, 3-vrstna, na gumbce. Si jo lahko ogledate na 832 E. 200 St., po 6. uri zv., ali kličite IV 1-6530. (172)

Hišo v najem

Oddamo 5-sobno hišo v najem, veliko dvorišče, lahko za vrt, na 5809 Prosser Ave. Kličite HI 2-7821 po 6. uri pop. —(173)

Grupna potovanja

z ladjo ali avionom:

• **BOZIC:** New York - Ljubljana in nazaj z Icelandic, novi avioni, kombinirano avion do Luxemburga, potem vlak; 12. dec. do 5. jan. US \$369.-

• **Ladijska potovanja** od US \$320 naprej v obe smeri.

• **Ljubljana - Toronto** \$270.20 cena za imigrante.

• **Pošiljke denarja**, bankovci, potni listi in vizumi, notarski posli, prodaja kovčkov.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College Street
Toronto 2 b, Ont.
WA 3-4868 WA 3-4261

H. Bordeaux - L. Brus:

ROBBINA Roquevillardov

ROMAN

"Ne, gospodična, še ne," je pojasnila sobarica. "Gospod vas čaka."

Ze je gospod Roquevillard, ki jo je bil slišal, odprl pisarno, da bi jo sprejel:

"No, Marjeta?"

"Oče, nisem ga našla."

V teh besedah, ki sta jih izmenjala oče in hči, je bila vsa skrivna in še nedoločena skrb pred grozečo nesrečo — večjo nesrečo, kot jo navadno povzročajo mladostne zablode, zaradi drzne sile, ki sta jo slutila v gospe Frasnovi.

III.

Kalvarija Lemenc

Ko je Mavricij Roquevillard stopil iz očetove hiše, je šel skozi mesto in zavl naravnost na griček Lemenc, kjer mu je gospa Frasnova bila napovedala sestanek.

Ze izbira tega mesta je bila preziranje javnega mnenja: griček obvladuje cel Chambery, s katerega ga lahko opazuješ z vseh strani. Nekoč je bila to gola skala tako velikega stratiškega pomena, da so tam za časa starih vojvod kurili grmade, s katerimi so

dajali znamenja na Lepinski in Guetski grič, ki sta bila dva naprej stoječa vrhova, dve silni straži, ki sta čuvali francosko mejo. Danes prideš na Lemenc po poti, ki se vzpenja iz predmestja Reclus nad železniško progo in drži z ene strani vzdolž visokega samostanskega obzidja, z druge pa mimo revnih enonadstropnih podeželskih hiš. Ko zmanjka le-teh, si popolnoma na deželi in pred seboj imaš griček, ki ga krasi ne več kako vojno znamenje, marveč kapela, ki se odraža na svetlem oddaljenem ozadju gorske verige verige Revarda in Nivoleta. Od tam dalje je steza odprta. Redka vrsta akacij jo varuje le za silo. Pomanjkljiv križev pot s praznimi vdolbinami jo spremlja po strmini. To je zapuščeno sprehajališče.

Kapelica na kalvariji, sezišana v bizantinskem slogu, sestoji iz kupole in iz peristila, ki ga podpirajo štirje stebri in zvišuje nekaj stopnic. Leta 1829, je bil tam pokopan neki chamberyjski nadškof. Njegov grob je vdolben v skalo, notranjost poslopja pa je prazna.

Pri prvih postajah v začetku steze je Mavricij razločil človeško postavo, ki je sedela

na stopnicah med stebri. Čakala ga je. S komolci na kolenih si je podpirala svoj obraz z obema rokama, ki sta bili v soncu rožnati in prozorni. Ni se zganila, ko je prihajal bliže, le gledala ga je s svojimi ognjenimi očmi. On pa je hitel, da mu je zmanjkovalo sape. Ko je bil poleg nje, je hitro in prožno vstala.

"Bala sem se, da te ne bo," je dejala.

"Bil sem zadržan, Edita."

Bil je tako razburjen, da mu ni nič očitala. Prijela ga je za roko in ga peljala za kapelo. Tam mu je pokazala gostejšo travo in prijetno senco.

"Sediva, ali ne? Ni hladno. Lepo nama bo."

Sedla sta drug poleg drugega in se naslonila na cerkevno obzidje, ki ju je ločilo od Chamberyja in od sveta. Pred seboj sta videla le nivoletsko pobočje v polni svetlobi.

Ljubko se je stisnila k njemu.

"Kako te ljubim," je zašepetal, kot da bi tožil.

Ali ni bila njuna ljubezen bolesta in sladka obenem? Ona se je nekoliko odmaknila, da bi ga bolj videla.

"Trpel si? Zaradi mene?"

Na kratko je opisal prizor, ki ga je doživel z očetom in ki je obenem razkril njuno ljubezen ter jima pripravi največje težave v prihodnosti; pristavil je:

"Kaj naj storiva?"

Ona je ponovila: "Da, kaj naj storiva? Najina skrivnost ni več najina."

"Najina skrivnost ni več najina," je bolesto ponovil še on, "in ti, ti nisi bila nikoli moja."

Položila je glavo na prsi mladega moža ter ga omam-

ljala s svojim glasom, ki ga je tako mehko božal, da je odmevalo v srcu kot ubiranje prstov po klavirju.

"Ali si upaš reči, da nisem tvoja? Kdaj sem te še zavrnila, porednež? Bi me rad zapustil? Tvoja sem. Ti si tako mlad in jaz jih bom kmalu trideset. Trideset let, moja ljubezen pa, ki je moje življenje, je stara šele nekaj mesecev; videla sem te v soncu in stopila sem iz sence, da bi te dosegla. Nekega dne ti bom povedala o svojih otroških letih, svoji mladosti in moitvi in solze bodo zaigrale v tvojih očeh."

"Edita, ljubim te in ti nisi srečna."

Na pol se je dvignila in z rokami objela njegov obraz.

"Daj mi eno leto svojega življenja za vse moje. Bi dal? Pridi, odpotujva, pozabiva! Nočem več lagati. Nočem več biti nikogar drugega. Ne morem več, ker sem tvoja."

Na mah je bila pokonci. Za kapelo, ne daleč od njiju, se je robu in pogledala v globino.

"Edita!" je zavpil on, ko se je obrnil.

Mirno in smehljajoč se je vrnila k njemu.

"Rada imam omotico, pa jo začetim samo tam," je rekla in zopet sedla poleg njega.

Zopet je začela vrtati v bodočnost.

"Za najino tajnost ve ves svet. Kmalu jo bo vedel moj mož. Saj jo že sluti. Ljubi me na svoj način, ki se mi upira. Prepričana sem, da naju zalezuje. Maščeval se bo. Počasi bo pripravil svoje maščevanje kot vsako stvar, ki se je loti."

"Čuj, Edita; ločiti se moram."

"Ločiti, da, mislila sem na to. Pa če se mož temu upre? In to bo storil. Potem: ločitev traja eno leto, dve, morda še več. Prisilili me bodo, da se vrnem k staršem, daleč od tu. Samo čakanje. Dve leti sama, saj bom že kar stara. In bila bi ločena od tebe. Ločena od tebe, razumeš? Poučila sem se o zadevi, saj vidiš, nemogoče je to."

Umolknila sta. V tišini, ki ju je obdajala, ko sta slonela drug ob drugem, sta slišala nemi klic svojih življenj. Vzdolž zidu blizu njiju je zašumelo. Zatrepetala sta.

"Nekdo prihaja," je zašepetal on.

"Ostaniva!" je odvrnila ona ukazujoče.

Ostala sta. Njuna usoda se je odigravala v njih samih in že ni bila več odvisna od drugih. Priča ji je bila le koza, ki se je pasla po redki travi. Za njo je sledila deklina s pretko. Začudeno ju je pogledala in je šla dalje svojo pot. Njima pa je bilo žal, da njuna nepreviđenost ni rodila nepopravljivih posledic.

Čas je mineval in on se še ni odločil. Na povratku z griča sta razmišljala, ali naj bi se dala vkovati v še težje verige, ali naj bi jih strla, ker nista več vedela, kako se prikrivati svojo skrivnost. Stisnila se je tesno k njemu in skušala brati v njegovih očeh:

"Tvoje oči, tvoje drage oči, zakaj se izogibajo mojemu pogledu?"

"Ne vem," je zavzdihnil in jih na pol zaprl, ves ometen kot ona prej ob navpični skali. Poljubila ga je na trepalnice. Iz njenih mehkih in omamnih besed pa je zvenela drzna odločitev.

"V teh zlatih jesenskih

dneh čutim, kako neznosno težko mi je pri srcu. Vsak večer je zame krut kot sreča, ki mi je bila ukradena. Še nocoj odpotujem, veš!"

Ob tem nepričakovanem sklepu se je stresel in se sprostil njenega objema:

"Molči, Edita!"

"Ko sem ti zadnje dni pra-

vila o tem, si mislil, da te samo strašim. Mavricij, motil si se, nocoj odpotujem."

Ze drugič ga je skušala pridobiti na ta način, pa vselej je zavrnil ta načrt kot neizvedljiv. Obljubil ji je, da sam odpotuje prvi in da jo bo poklical, kakor hitro bo dobil kako službo v Parizu.

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000.00
Število certifikatov: 47,500

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLISKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako še nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPISITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD K.S.K.J.

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Illinois

CHICAGO, ILL.

LOST & FOUND

COLLIE — Blue Moro lost Vicinity 112th and Vincennes. Answers to the name Patches. Children grieving. HI 5-6953. (171)

MALE HELP

MAINTENANCE

experienced in 3 phase, 220 volt electric motors and general knowledge of factory maintenance. Must be willing to work any shift, excellent opportunity for qualified person.

Adolph Plating, Inc.

832 So. Central
Chicago, Illinois

(170)

SHOP WELDERS,

SHOP MEN, AND

SHOP HELPERS WANTED

Good opportunity for advancement and to learn welding and pipe fabrication. — Apply

E. B. KAISER CO.

...2114 W. Lake Av.

Glenview, Illinois

Mr. MANGELSDORF,

PA 4-4500 and SP 4-6666

(171)

EXPERIENCED TAILOR — For All Major Repair Work. \$2.75 per hour. Pleasant working conditions. — Apply: Holiday Laundry and Dry Cleaners. 8138 Floral Ave., Skokie, Illinois. (170)

HELP WANTED — FEMALE

CASHIERS — WAITRESSES —

COOKS WANTED

Must be Experienced. Good Salary for Right Party. Apply: Dixie Belle Pancake House, 10335 West Grand Ave., Franklin Park, Ill. (170)

MALE HELP

MACHINISTS

EXPERIENCED IN SETTING UP AND OPERATING MILLS - LATHES - GRINDERS

Machinery Assemblers

DAY OR NIGHT — OVERTIME WORK

Differential Pay For Night Shift

Free hospitalization and other Benefits

Interview 8 A.M. to 5 P.M.

F. J. Littell Machine Co.

4101 N. Ravenswood (1800 West)

An equal opportunity employer. (171)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

YOU BUY WRECKING YARD

North West Neighborhood. Includes Used Cars, Ample fenced-in lot, small office. PH.: 549-3591. (172)

APARTMENTS FOR RENT

5 Room Unheated Apartment. 2 Bedrooms, full bath, cabinet kitchen, large open porch, 2 car gar. available. \$50 per month. BR 8-9471 after 5:30. (170)

Newly decorated 4 Room Heated Apartment. 2nd floor. Full bath, attic, utility room in basement. Large yard. Near everything. — \$75 per month. — EV 4-1222. (171)

REAL ESTATE FOR SALE

4409 W. FULLERTON — Lge. Store, 25x125, 5 room apt. above, Oil heat, suitable for any type business. \$275 per month rental or Will Sell Reasonable. — 823-2481. (172)

VICINITY 155th & CRAWFORD — 6 Rm. Brick Ranch; Thermo doors to covered patio. 65x135 lot. Take over 4 1/2% Mortgage. Nr. schools, shopping & churches. \$15,450. — ED 1-7647.

JUSTICE — Sacrifice By Owner. 3 Bdrm. Frame Ranch. Tile bath, cabinet kit., utility rm., gas heat, alm. S/S, patio, 1 1/2 car garage. Lot 50x225. Nr. pub. & Catholic schls. \$15,500. — 458-0823. (170)

Vesela, ker je poslušala mamo

Gospa F. Eigenbauer iz Chicaga, Ill., piše: — Moja mama je uporabljala vaše zeliščne čaje skozi 22 let, vse dokler ni mirno umrla v starosti 85 let. Ona se je ves ta čas zelo dobro držala in bila je navajena reči, da ji nobena reč ni tako pomagala, kot vaš čaj. Mnogo let mi je mama pripovedovala, naj tudi jaz začnem uporabljati vaše zeliščne čaje, ali takrat sem bila mlada in nisem cenila, kaj mi je govorila. Sedaj, ko sem starejša in uporabljam ta naravna zdravila že skozi zadnjih pet let, pričnem uvidevati, da bi bila morala poslušati nasvet moje matere že pred 15 leti. Ti zeliščni čaji pri meni odlično delujejo, kot tudi pri drugih, katere poznam. Moj mož jih uživa vsak dan in jih ne more dovolj pohvaliti. Pošljite mi še 6 škatel raznih vrst, ker jih jaz skupaj zmešam in take uporabljam. Zahvaljujem se Vam in ostajam

Vaša vedno vdana,

Gospa F. Eigenbauer

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroča slabosti želodca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobol? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih olajšate ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitek TATRA ZELIŠČNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$1.10.

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2. Znanstvena mešanica najboljših zelišč začasno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada. Imamo ga na zalogi. Zavitek \$1.10.

REMOLEK ČAJ št. 3. Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudeh za njen naravni in mil učinek; zavitek \$1.10.

EMATEA ČAJ št. 4. Prirojen iz takom razdobij preiskanih zelišč, ki jih cenijo iz starih časov za njih varstveni učinek pri krvi in čiščenju; zavitek \$1.10.

RENEX ČAJ št. 5. Izvrsten zeliščni čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne dobrote. Ni odvajalen. Zavitek \$1.10.

ZESTEA ČAJ št. 6. Slastno prijeten čaj, uporaben kot običajen čaj. Mešanica najfinjših naravnih zelišč. Zdravilen — ne odvajalen. Odličen vroč ali mrzel. Zavitek \$1.10.

Vsak zavitek čaja stane \$1.35, ŠEST ZAVITKOV KATEREKOLI VRSTE \$7.00, vključno poština (prihranite \$1.10), 12 zavitek za \$13.50, vključno poština (prihranite \$2.70). Za Kanado dodajte pri vsaki škatli 10c za poštino. Navodilo za uporabo na vsakem zavitku. Naročila naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10
Box 60, Morrisville, Pa.

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI VSAKIH CEN

365 East 156th Street

KEEnmore 1-9411

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: _____

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

NA RAZPOTJU — Nemški kancler dr. L. Erhard je bil v zadnjih tednih precej v ospredju zanimanja svetovne javnosti, ker se je na eni strani uprl načrtom De Gaulla o povezavi Evrope, na drugi pa se odločil za povečanje stikov v vzhodno Evropo. Na sliki ga vidimo, ko preudarno vleče svojo cigaro na nekem javnem nastopu.

V PRIJATELJSKEM RAZGOVORU — Na sliki vidimo Nino Hruščeva, ženo predsednika vlade Sovjetske zveze, na obisku pri Werni Garhardsen, ženi norveškega zunanjega ministra, v prijateljskem kramljanju.